

Naročnina doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din.
50 par.
V inozemstvo 6 Din, ali z M. Listom, M. Ogradičkom i kalendarom 8 Din.
50 para, letno 100 Din.
Plačati se mora bar meščeno naprej.
Štev. položnice 11806.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

N Majstrova ul. 3.

G. Milač Simon prof.

MC

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov:
cela stran 800 Din., pol
Maribor
oglaši do 10. decembra
više vsaka reč 1 D. 50 p.
Popust po dogovori.

Namen Novin je: 1) z zagovorom Pravice tolažiti Srce Jezušovo, i 2) z čistimi dohodki podpirati siromake Sv. Ivan Bosko, pomagaj nam oba doseči!

Samo dva dinara letno.

Čteli smo v dvema zadnjima številkama Novin, kak si služi naš delavec krüh na sezonskem deli. Britki je te krüh. Če leto za letom meče ta svoje moči v takšem ali spodobnom deli, jeli je čuda, če pred časom onemore! Den za dnevom vidimo, srečavamo takše onemogle, vosecane naše siromake, štere je vničilo delo doma ali v tujini. Ne samo šlavonsko delo, tudi francozko, kanadsko, amerikansko nateguje prek mere živce i kite našega človeka i ga napravi delazmožnoga prerano. Tüji delodajalec plača pošteno, a zahteva pa tudi skoro bi pravili nadčloveče delo. Izjemne so redke i so samo tam, gde vlada pri delodajalci prava lübezen do delavca kak svojega brata po Kristuši. Tak se regrutirajo naši občinski siromace i njihova siromaška deca. Dosta jih mamo iz obe vrsti. Hiše za nje ninedne. Pa nas je stojezero v Slov. krajini. Zdaj, gda so nam že po štalaj, po njivaj ta kapali i zmrzvali ti siromaški bratje po Kristuši, smo malo začeli misliti, ka je to ne prav, ka je to slab pečat na naše lübeče srce, pečat, ki svedoči jasno i glasno, da ne vemo lübiti. Zdaj smo se odločili, ka nekaj le napravimo za naše sirote.

A v zadostnoj meri nesmo spnili svoje dužnosti. Pred kratkim smo objavili v Novinah štatistiko, štere syedoči, ka edno leto milijone zapljemo. Druga štatistika syedoči, ka edno leto milijone zakadimo. Za hišo siromakov, nam pred Bogom ednakih, ki majo iste pravice za človeka dobroživljenje kak mi, pa niti počenoga groša vogni nesmo vočili. Naj bo konec toj trdosrčnosti. Odprimo svoje srce za siromake, za siromake svoje, za siromake Slov. krajine.

Malo je potrebno, a to malo stanovitno mora biti. Prosimo samo dva dinara letno od vsakoga, ki služi, ki dobi peneze. S temi penezi bi gordržali v Soboti Križova 4, siromaško kühnjo i nüdili siromakom obleko, prenočišče i druge pomoći; z teh penez bi gordržali sirotišnico „Deteta Marijike“ v Turnišči, gde do zbrani siromaški piceki brez oče i matere ali ovak ostavlene sirote; i s temi penezi bi zidali i gordržali „Dom sv. Frančiška“ v Črensovcih, šteri bi dao streho i vso oskrbo našim odraženim občinskim siromakom.

Samo dva dinara letno, sinovje i hčere Slov. krajine! Julija 2. bi to darovali, ali po tom godi vsako leto do novoga leta. Tak od zdaj do novoga leta. Brez razlike vere i narodnosti bi darovali, ar pomagamo brez razlike vere i narodnosti vsem siromakom. Zato se obračamo ne samo do katoličancov, nego tudi do evangeličancov, pravoslavnih, muslimanov, kalvinov, pač vseh, ki živejo v Slov. krajini tak k Slovencem kak Srbom, Vugrom, Nemcom i vsem narodnostim.

Dovolenje za nabiranje mamo. Prosimo vse dobre lüše, naj prosijo od nas pole, ka do po njih zbirale naše stalne podpornike. Oktobra je začnemo zbirati. Materinstvo Marijino, sladko i puno lübezni, ki se te mesec obhaja, naj blagoslovni naše delo. Imena vseh, ki prevzemejo pole, objavimo v Novinah. Smilena srca odprite se!

Dom sv. Frančiška v Črensovcih.

Blagoslovitev sirotišnice Deteta Marijike v Turnišči.

Vrši se dnes teden, 14. oktobra s sledenim sporedom:

1) Ob 7 sv. meša v kapeli sv. Antona za sestre in vse njihove v sirotišnici Deteta Marijike.

2) Ob 8 rana sv. meša i sv. obhajilo v farnoj cerkvi. Po meši precesija k kapeli sv. Antona.

3) Blagostovitev sirotišnice.

4) Predga i za njov slovesna sv. meša, štera bo na prostom.

Popoldne.

a) Ob 3 slovesne večernice pri sirotišnici Deteta Marijike.

b) Prireditev otroškoga vrta: igra, deklamacije, pesmi i drugo.

Župni urad, Turnišče.

Nedelska šola.

Za krščansko stanovsko državo.

10.

Drugi korak na poti h krščansko vrejenoj državi je prevreditev držabnoga življenja.

Prva oseba je vsikdar človek sam, ar on je nosilec duše, za štero se po reči svetoga Oče mora skrbeti. Človek naj ma priliko za telovno i düševno rast, za delo, za koristno delo, štero je potem kupilo, plača za posmrtno življenje.

Za svojo telovno i düševno rast pa ne more skrbeti samomi sebi prepričeni človek, ar je dnes rojeno dete slabič, za življenje ne sposobno, če nema skrbne roke i dobra srca okoli sebe, to je stariše. Deca i stariši včper dajo — držino. Glejte, zakaj je zmotno, če što dela proti držini. Te človek gleda i ne vidi. Zna, ka je dete slabič, pa njemi ne privoči sposobnoga i vdanoga oskrbnika. Držina mora skrbeti deci za telovno i düševno hrano, ka bi, gda doraste, lejko zavzel telovnim i düševnim silam odgovarjajoče mesto v stani, v narodi, v državi i bi povsod delala za zveličanje duše po navodilih i zapovedih Cerkve.

Nova uredba od kmečke zaščite.

Za štere duge vala kmečka zaščita?

Najprvo trebe znati, da vala kmečka zaščita smo za tiste duge, šteri so postali pred 20. aprilom 1932. Vsi dugovi, šteri so postali sledkar, ne pridejo pod zaščito i je more kmet platiti, kak da bi kmečke zaščite ne bilo.

Važno pa je samo to, v šterom časi je dug istinski nastao. Vsedno pa je, v šterom časi se je napravilo dužno pismo. Či je na priliko kmet vzeo na posodo peneze 1931 leta, dužno pismo pa je podpisao 1933 leta, ma zaščito. Tüdi či je bilo dužno pismo po aprilishi 20 1932 obnovljeno novo dužno pismo, nema to nikšega pomena za zaščito, ar ma pomen samo to, v šterom časi je kmet peneze istinski dobil v üpnika.

Tüdi tak zvana novacija nema nikšega pomena za kmečko zaščito. Novacija postoji te, gda se eden dug premenja za držoga. Tak mamo na priliko novacijo, če nikak kupi zemlo, pa ostane dužen za kupnino, gda pa bi mogo platiti kupnino, njemi pusti prodajalec te peneze na posodo. V takšoj priliki pravimo, da je bio dug iz kupnine noviran v dug iz posode. V takšoj priliki je dug iz kupnine prestano postojati, a na njeno mesto je stopo

Velke naloge čakajo teda družino, zato mora biti družina močna i interesi družine na vse strani zavarvani. Pogledajmo iz toga kotička naš dnešnji svet!

Velka večina naših družin nikdar ne zagvišna, če vütro lejko nasiti ali ne svojo dečico, da od obleča i obuteli niti ne gučimo. Ešče več je pa takših družin, štere nikak ne morejo skrbeti za potrebno düševno rast svojih. Izobrazba je draga, dostop v šole je siromakom onemogočen. Talentiran siromak v šolaj je prava bela vrana. Vse to kaže, ka nova družba, novi svet mora povekšati tudi gospodarsko moč družine, ali pa vrediti pot do najvišje izobrazbe tak, kaj je lejko prehodijo vsi talentirani siromaki. Izobrazba je najmre samo po krivici predpravica — bogatih, to bi mogla biti predpravica — sposobnih.

Dve 25 letnici.

V Slov. krajini dva njeniva sina obhajata 25 letnico, ka sta postala Gospodoviva mešnika. To sta preč. gg. Faflik Franc, bedenički i Ficko Karol, markovski plebanoš. Prvoga je rodila Slobota, držoga zgodovinska Boreča, a oba delata med našim siromaškim, a dobrim goričkim lüdstvom. Gospod Faflik so več let z celov gorečnostjo vodili veliko törjansko faro pri betežnom plebanoši † Salay-i i bili vreden kaplan našega velikana, † g. Sakovič Jožefa; drži so pa oskrblivali veliko i težavno gráčko faro z vsem zadovolstvom i bili v strašnoj svetovnoj bojni pomočnik siromaškim vojakom kak vojni dühovnik. Zdaj sta prišla vküp na Goričkom i vodita duše na pravo Goričko, na nebesko Goričko. Minjima želemo, naj tista lübezen, z šterov jiva venčajo verniki njihovi pa še držgoverniki, ostane stalna vez, močno vezalje, med dühovnikom ino našim narodom. V jubilantima vidimo vtrjeno tisto staro, prisrčno, sladko, blaženo razmerje düšnoga pastira do svojih ovc i sploj do vsega prebivalstva v Slov. krajini, štero je v prvejši časaj tü ladalo brez izjeme i zaslovelo daleč prek naših mej. Bog daj, da bi slavljenca ešče dugo živelja i dosta dobrega včinola našemi siromaškimi narodi na hasek. Molimo za oba.

novi dug iz posojila. Tüdi takša novacija nema pomena za kmečko zaščito. Ništerni kmet je na priliko kupo zemlo 1931 leta za 3000 Din, štero šumo bi mogoči plačati do 1. 5. 1932. V tom časi pa je nej meo peneze, pa njemi je prodajalec pusto te peneze ešče naduže na posodo, a kūpec njemi je podpisao dužno pismo. Na takši način je prvešnjega duga za kupnino nej več, 1. 5. 1932 je nastao novi dug iz posode. Či glij pa je te novi dug nastao po 20. 4. 1932, vala za njega kmečka zaščita, ar je nastao iz staroga duga, za šteroga je kmečka zaščita valala.

Na kratko povedano, pomen ma samo to, v šterom časi je dug istinski nastao. Šteri je nastao prle kak 20. 4. 1932, je zaščiten. Vse, ka se je sledkar spremenišo na takšem dugi, nema nikšega pomena za kmečko zaščito. Za ništerne duge pa kmetje nemajo zaščite, čiglih so ti dugovje nastanili prle kak 20. 4. 1932. Takši dugovi so sledeči:

1. dugovje za blago, šteri so nastanoli po 20. 10. 1931 in so nej vekši kak 500 Din. Či je zato kmet kupo blago sledkar kak 20. 10. 1931 za največ 500 Din, more te dug plačati,

kak da bi kmečke zaščite ne bilo. Paziti pa trbej, ka ni eden takši dug nema zaščite. Či ma kmet več takšij dugov, neden takši dug nema zaščite, čiglij ma več takšij nezaščitenij dugov na ednoj strani. Či je kmet na priliko kupo 25. oktobra 1931 blago za 300 Din pri trgovci, 20. 11. 1931 pri tistem trgovci za 200 Din i 15. 1. 1932 za 400 Din, je dužen tomi trgovci 900 Din, teda več kak 500 Din. Itak za te dug nema nikakše zaščite, ar ne duguje trgovci ednoga duga za 900 Din, nego tri duge po 300, 200 i 400 Din, a za niednoga od toga duga kmečka zaščita ne vala.

Či pa je takši dug za blago nastao prle kak 20. oktobra 1931, vala za njega kmečka zaščita.

2. Dugi za vzdržavanje ali alimentacije. Alimente trbej platiti brez pogleda na kmečko zaščito. Či je nikak postao nezakonski oča, mora za svoje dete platiti, pa naj je postano prle ali sledkar, kak 20. 4. 1932.

3. Dugi iz štrofa. Či je kmet nikaj zakrivo, za štero ga zakon kaštiga i je s tem delom napravo škodo, mora to škodo povrnouti, čiglij jo je napravo prlek kak 20. 4. 1932.

4. Dugi iz polskoga kvara. Takši dugi so naprliko, či mora nikak plačati zato, ar je pusto živino na lücki senožet, ali ar je šo prek žita itd.

5. Dugi na loni tistem, šteri so zaposleni v kmetovom verstvi, kak na priliko, deklam, hlapcom i težakom.

6. Arende za zemlo i stanovanje.

7. Dugi obrtnikom za opravljena dela njive meštrije, šteri so postali sledkar kak 20. oktobra 1931. Za takše duge je vsegli, kelkokoli vognesejo. Za te duge ne vala, kak za duge pod 1.), šteri ne smejo biti vekši kak 500 Din.

Nadale pravi uredba, da ne spadejo pod kmečko zaščito terjatev, štere pridejo iz herbanja. Ka je što herbao, more zahtevati brez pogleda na kmečko zaščito. More na priliko zahtevati, da njemi drži herbaš prepusti falat zemle, kravo itd. vsakše vrednosti. Za volo terjatev za plačilo pejnez pa ma uredba pali posebni predpis. Pravi, da je terjatev za plačilo penez vžeta iz zaščite same te, če herbaš pristane na to, da se njemi njegov tao plača po vrednosti za časa vosplačanja. Inače se more podvrči kmečkoj zaščiti. Ka to pomeni, bodemo vidli najbole iz prilike:

Ništerni oča je vmo leta 1930 i je zapušto 2 sina. Vsakši sin je herbao pou tistoga, ka je oča zapušto. Či sta se nej inači zglihalo, dobij vsaki brat polovico zemle, polovico marhe i polovico vsega držoga gibajočega premoženja očinoga. Či ma zdaj vse te reči samo eden od teva dva brata, more drži včasi zahtevati svojo polovico teh stvari. Ar nema terjati peneze, ne vala za njega kmečka zaščita.

Včasi pa si takšiva dva brata zgučita, ka eden prevzeme verstvo i držoga včplača. Pravimo ka je bila vrednost toga, ka je oča zapušto leta 1930 20 000 din i da sta se brata naravnala, ka eden brat prekveme verstvo, držgomi pa včplača 10.000 Din. Tisti brat, šteri ma dobiti v penzaj 10.000 Din., si more po uredbi zebrati dvoje:

a) on lejko zahtjeva, da njemi brat izplača cejli 10.000 Din kak sta se naravnala leta 1930. Či si tak zbere, se more podvrči kmečkoj zaščiti, mora biti zato s tem zadovolen, ka njemi brat včplača tej 10.000 Din v rataj, kak določa uredba i kak bodemo mi to v priestnoj številki našij Novin raztumačili.

b) Lejko pa te brat zahtjevle od svojega brata tudi, ka njemi plati včasi celi njegov juš. V tom slučaju pa nemre zahtejvati vseh naglihanij 10.000

Din, nego samo telko, kelko včnosi vrednost polovine herbije ali njegovogu juša v tistem časi, gda zahtejvle plačilo. Kak znano, je vrednost od 1. 1930 dosta spadnola. Vzemimo, da je vrednost vseh reči, štere so bile v herbiji edna za držgov spadnole za 30%. Če zahtejvle tisti brat, šteri ma dobiti herbijo plačano v pejnezi, da njemi brat zdaj včasi plača cejljuš, nemre od njega zahtevati vsej 10.000 Din, nego samo 7.000 Din, ar samo telko iznosi zdaj vrednost njegove herbije. To šumo njemi more brat plačati brez pogleda na kmečko zaščito.

Nadale ne vala kmečka zaščita za Narodna bako Kraljevine Jugoslavije, Državno hipotekarno banko in Privilegirano agrarno banko. Kmet, šteri je dužen tem kasam, mora je plačati brez pogleda na tou, v štem časi se je zadužo tak, kak se je s temi kasami pogodo.

NEDELA.

Vstop. Vse, ka si nam včino, Gospod, si nam napravo po pravici; zakaj grešili smo i twoje zapovedi smo nej spunjavali. Ali poveličaj svoje ime i včini znami po bogastvi twojega vsmiljenja. Blaženi so čisti, šteri živijo po Gospodovoj postavi. Dika budi . . .

V. Gospod, obrni se k nam i poživo nas boš.

R. I lüstvo twoje se bo radovalo v Tebi. Molim. Daj milostno, prosimo te, Gospod, svojim vernim odpuščenje i mir, da ti bomo, očiščeni vseh grehov, z včanjem služili. Po G. J. K. Amen.

Nedela po Risalaj dvajseta.

Evangelium sv. Jana IV.

Vu onom vremeni: Bio je niki Kralič, šteroga sin je betežen bio v Kafarnaumi. Te gda bi čuo, ka je Jezuš prihajao z Judee v Galileo, šo je k njemi, i proso ga je, ka bi doli šo, i zvratio bi sina njegovoga, ar je začao merati. Pravo je zato Jezuš njemi; či znamenja, i čuda ne vidi, ne verjet. Veli njemi Kralič: Gospodne, hodi doli prve liki merje sin moj. Pravi njemi Jezuš: idi, sin tvoj žive. Vervao je človik reč, šteri je pravo njemi Jezuš, i odišo je. Gida bi pa že doli šo, slugi so pred njega pribeljali, i nazvestili so govoriti: ka sin njegov žive. Zvedavao je zato vörö od njih, v štemoj vörje je mihala njega treslika. Spoznajo je zato Oča, ka je ona vörä bila, vu šteroj je velo njemi Jezuš: sin tvoj žive. I vervao je on, i cela hiža njegova.

Kralevski uradnik, kak štemo v evangelium, pride k Gospodi prosit za svoje betežno dete. Gospod njegovo prošnjo milostno poslune: „Pojdi, tvoj sin živi.“

Gospod se nikako nevoliva pred lüstvom, ka stem da priliko kraleskimi uradniki, da pokaže svoje plemenito srce: zavčanje, vörö v Gospoda i svojo poniznost. „Če ne vidite znamenj i čud, ne vörvlete“. Kralevski uradnik pa nato odgovori: „Gospod, stopi ta prle, ka merje moj sin“. Kak velko zavčanje, živa vörä i ponizno srce se kaže v tom odgovori. I evangelium nam to potrdjavle: „Mož je vör-

vao reči, štero njemi je povedao Gospod i je šo“. Popuno zavčanje, živa vörä i poniznost uradnika je nagnola Gospodovo srce, ka je posluno njegovo prošnjo i s čudem ozdravo njegovog sina.

Gospod je teda, kak vidi srce kralevskoga uradnika, rad posluno njegovo prošnjo. Kelko raj bo ešče posluno, če ga homo mi pozavali k sebi, v svoje srce, v svojo dušo. Vekšega veselja Gospod nema, kak biti zdržen z človečov dušov, dušo čistiti, zdraviti, jo obdaruvati z milostjov, jo posvečuvati. Nam pa more biti tüdi to največka sreča, če je Gospod pri nas i z nami.

Pot Gospodi v svoje srce pripravimo na isti način, kak je že včino kralevski uradnik: s popunim zavčanjom, z život verov i s poniznim srcem. Što Gospoda na te način zove, v takše srce, bo njegova prošnja sigurno poslužnjena. Te tri čednosti so Gospodi najljubše, pride i nas ozdravi.

Pozavlimo Gospoda v svoje srce i sprejemajmo ga pogosto pod svojo streho v sv. obhajili, samo te bodo naše duše zdrave i pune življenja: „Živim, toda ne več jaz, nego Kristuž živi v meni i jaz v njem“. Sv. Paveo. Po peldi kralevskoga uradnika, moremo tüdi mi prihajati k Gospodi, prihajati moremo Gospoda v najsv. Olt. Svestvi, obiskavati ga pa moremo tam z zavčanjom, z život vöröv, ponizno prositi. moliti, se pritožiti Gospodi... Mi k njemi, On k nam!

Poštomi ravnatelstvi.

Boistrancourt, Nord France, 18. sept. 1934.

Gospod Vrednik!

Prosim Vas, da objavite te članek v Vaših „Novinah“. Za volo pisem, štere pošilamo iz Francije svojim domaćim.

Pogostokrat se dogaja, da domaći ne dobijo pisem od nas, pa kak težko je čakajo!

Tak se je zgodilo že držigim kak so eti, pa tüdi meni zdaj. Pred par kednomi sam pisala mojoj Tetici, pa nej so dobili. Pisala sem dve gospodi Kozari bogoslovci, pa nej so dobili. Nevemo, če se na poti zgubi, ali na Gornjo-Petrovskoj pošti štoj drži dobi i ne da, na koga je naslovleno. Najbrž je, da je što radoven, kaj pišemo domaćim. Pa, če bi štoj rad znao, naj opita domaće, pa ma drage vole povejo, pismam pa naj da mér, zato ka sakši težko čaka od svojega glasi iz tujine.

Tüdi naj se nišče ne včupa, da bi kaj najšo v pismi, ka papernatni penez nega več eti. Srebrni so pa preveč žmetni.

Jako se v kani, če si misli, zdaj me je pa nišče nej vido. Bog te pa le vido.

— Ali zakaj ravno takšo, kakše so mestne klopi?

— Lepe so nama vgajajo, se je norčaro Kazimir.

— Mislite, ka bi klop druge oblike pustila policija v parki?

Kaj je bilo za včiniti? Gospod komisar je stopo pred dva akademika, nadeo si je uradni obraz, se globoko priklono, proso za odpuščenje. Občao je, ka drži den ob desetoj vörje pride na dom gospodov i tam pred svedoki ponovi svojo prošnjo za odpuščenje. Vidlo se je na njem, da komaj stoji. Globoko se je priklono v slovo; gospod Repnik je pomogeo dijakoma klop na rame; gospod policaj Suhec je pozabio na vse stroge predpise, čepico je tak sükao v rokaj, kak prestrašeno dete, jeclao je:

— Gospoda, odpüstita, samo svojo dužnost sem spunjavao! . . .

Brata sta vrgla klop na pod, ali tak, ka je zaropotalo po vsej sobaj mestnoga komisarijata. Zlatko se je loto prvič Suha:

— Uradna dužnost, pravite? Jako lepo. Zbantuvati, kak z razbojniki ravnati s poštenimi meščani, to je vaša uradna dužnost? Ne, gospod, vaša dužnost je, da zletite iz službe!

Potem Kazimir:

— Za to bova že skrbela z bratom!

Zdignola sta klop i skoro zbezala iz sobe, v šteroj je na vso moč smrčao gospod komisar; dva „verni-

Lepo bi prosili g. žandare v G. Petrovcih, da bi preprečili te nered, ki je tak preveč razvit v G. Petrovskoj okolici.

Vsi tisti si pa naj dobro zapomnijo, da takšega kaj več ne včinijo, kaj je nej njigvo. Pravico majo do svoji pisem, ne do drugi. Pa haska sebi tüdi ne napravijo. Naj znajo, da če je kakša vekša zadeva, se pismo „priporočeno“ pošle; vsakose pa le nemre, ka je pošta draga. Mir pa naj da pismam g. bogoslovca Kozara iz Martinja, ar tam ščista nika ne zve.

Naše srčne pozdrave Vam gosp. Vrednik i Vam dragim domaćim vsem, znajte, da smo živi i zdravi, če ešče ne ste dobili pisem od nas. Tüdi mi je težko čakamo od Vas. V srce Jezušovo Vas zročimo iz Bogom ostanemo.

Gospod Vrednik! To sem Vam spisala za volo pisem, da v 3 mesecaj je 6 pisem preminolo.

Zato Vam najlepša hvala.

Cilika Žičko in Ana Andrejek naročnica vaši listov. sestrična g. bogoslov. Kozara, ki so Vam gotovo poznani.

Pripomba. Lansko leto se je najšeo celi kūp raztrgnih pisem iz Francije pod odranskim mostom poleg Črensovec, tüdi pisma naslovlena na naše liste; javilo se je vse žandarom i poslalo naprej, pa rešilo se je ešče nikaj ne v toj zadevi. - Vrednik.

Zato.

Damo odgovor, zakaj smo trdili, ka na proslavo ne bi prišlo zadosta naroda. Glejte zato:

1) Griža se je jako sirila. Narod je znao za njo, a kak vsikdar, tüdi zdaj jo je skriva pred oblastjov. Da se ne okuži, se je ogibao vsega nezapovedanoga zdrženja.

2) Siromaštvo. To je itak veliko, da je na stotine hiš, gde nega niti za najpotrebnejše domače reči penez. Gda nega dostakrat niti špice pri hiši, nego si ogenj nosijo sosedje od soseda, te gotovo nišče nede hodo lačen i žeden celi den v Lendavi, kakščet je goreči narodnjak. Prvo je življenje i samo zatem narod.

Nakelko je ta gornja trditev istinska, potrdi najbole nova meša v Dokležovji. Čeravno je bilo krasno vremem i čeravno naš narod nikam nejde tak rad, kak ravno k novoj sv. meši, vendar se ga je jako malo zbralo pri njej.

Brez vsega olešavanja ali pretiravanja je to stvarni, miren odgovor.

Pisma naših z tujine

Saone Resangor, Francija.

F. B. J. K.

Preč. gospod vrednik!

Najsrčnejša hvala vam za redno pošiljanje Novin, M. lista in Ogračeka. Tak jij tüdi iz srca lepo pozdravim in

va“ i gospod Suhec so pa lovili sapo. Vüra je odbila deset, Suhec se je prestrašeno obračao na vse strani, ne mogeo vörvati svojim očem; z nogami je šlatao po podi, ne da bi stopo na strašno kačo, od štere se njemi je senjalo. Rozalki se je iz srca smilo starec:

— Ka bo zdaj?

Gospod Suhec je lovio sapo, se zmešano obračao, vrto po sobi i komaj spravo iz sebe obvüpno odločitev:

— V Dravo idem . . .

I dva dijaka? Postavila sta svojo klop v kmičen kot, se smejal, kak samo mladi človek zna, če čuti, ka je ponizao krivičnike.

IV.

V Mošnjičkovoj vulici je meo stražo drži grobjanec, mladi policaj. Rečnik njemi je bio ime. Te je tüdi zaslugo kaštigo. Brata sta vzela klop na rame i kak neslišna senca sta lazila proti toj vulici. Med potoma sta skoro srečala stražnika, šteri je noso na prsi številko — 13. Bio je dobroščen stacrec, okrogeo, prle lagviček, kak mož. Te je poznao skoro vse meščane, prijazno je pozdravlao, prijazno so ga pozdravljali meščani. Brata sta se ga srečno ognila i prišla v Mošnjičkovo vulico. Gospod stražnik, Rečnik, je najbrž meo svoje skrbi, zamišljen je korakao po šörkoj vulici, njegove oči so tipale v mrak, kak rogovi staroga,

jim tüdi želejn ešče obilo zdravja ka, b ešče duga leta mogli deluvati med nami. Z srca se njim tüdi lepo zahvalita moga brata hčeri Marija in Ana Koren, šterivi sta z menov včup. Edno me naj bole veseli: naši listi. Dosta najdem dobroga notri, ka k začno poštuvati dühovnike, to je krščanska dužnost vsakega krščenika, da lübi dobre dühovnike. Či pa človeki malo dobro, že njemi ne trbe nikoga. Liki gda je v nevoli, što njemi je prvi, či ne dühovnik. Oh da bi naši modri doma tüdi tak znali lübiti dühovnike, kak štejo od svojih iz Francije. A lübi Bog naj blagoslovi vaš trud i naj dosta sadov prinese. Či bi dnes sv. Paveo živo, drži tüdi nebi delao, kak Novine pisao. Tak pozdravljam vso Slov. krajino, posebno törjansko faro i tüdi svoje domače.

Koren Jožef doma z Renkovec v Franciji.

Pozdrav pošilata celoj Slov. krajini, svojim domaćim, g. Greifi i Marijinoj družbi pa celoj i törjanskoj fari Marija i Ana Koren.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Šče prle kak bi jesenska slama pomorila rožice, je povejno cvet. Žalostno so spopevali tišinski zvonovje v četrtek, 27. sept. t. l. zaran i so oznanjali, da nas je zapušto za večno dijak, Gomboc Viktor, šteri bi zdaj hodo v sedmo gimnazijo v Ptui, pa ga je iz šolskih klopi v postelo vrgla težka bolezen — jetika. Trda vola do študiranja i skrajno skromne razmere sta se vojvüali za bodočnost vrolga in pridnoga mladenca. Zmagala je zavratna bolezen, ki nam ga je včrtnola izmed naših dragih dijakov. Sprevd se je vršio 28. sept., šteroga so opravili domaći gospod plevanoš in prč. g. Radoha Jožef, z blagoslovci iz fare. Na sprevod pa je prišlo tüdi 12 dijakov iz Ptuja, štere so poslali tamošnji direktor, gospod dr. Maks Kovačič. S tem lepim in plemenitom dejanjom so izkazali tüdi g. direktor svoje sočutje do siromašnih staršev, v svoje vučence pa so vcepili pieteto in lübezen do bližnjega, štere je dnes bole potrebna kak nekdaj. Ta lepa pelda je segala vsem v srce, zato pa tem lepša hvala g. direktori za njuvo vsehvale vredno ravnanje. Lepi slobod so vzeli na domi g. tišinski školnik, kak vučitev pokojnoga. Dijaki pa so zaspevali „Vigred“... četveroglasno in so ga sami odnesli k zadnjemu počitku, ta, gde bomo vse ednako prneli... Pri grobi je gučao šestošolec Antauer Oto, ki se jez v srce segajočimi rečmi poslovio v imenu pokojnikovi predstojnikov in šolskih pajdašov. Težko pri zadjetim staršom naše sožalje, naj se tolažijo s tem, da je to ravnanje Bože. R. s. p.

skušenoga puža. Dečka sta bila mimo njega, njiva je ne varalo oko postave.

Kazimir je malo zakašlao.

Pa resan samo malo. Samo telko, kak betežnik, šteri bi rad zakrivao pred lüdmi, ka ma betežua plüča, ali to je že zadostüvalo, zbüdo je pozornost policaja. Cestni posvet se je borio z mramom, ali oči policaja so vajene, policaj je spoznalo klop „mestne občine“.

— Stoj! — je zogrmelo. V držgom hipu je zablisnola sabla, pokali so vdarcu; zobston je bila vsaka reč, dečka sta morala obrnati smer, maršali so vsi trije na mestni komisariat.

Leteli so, ali stražnik je bio nespreten, ešče bolje je priganjao. Sabla, pesnica, močno okovani policajski škorjni, vse se je trüdilo, da bi kak najprle prišli na komisariat, pred mogočnoga gospoda, šteri je strašen, če ma grešnika pred sebom, ali zna kak se plača verna služba. Stražnik Rečnik je priganjao i senjao. Vido je novo zvezdo na svojem bluzi, vido je, kak ponizno se kljanjajo pred njim tovariši... Vido je meščane, šteri s prstom kažejo za njim, glej, to je tisti policaj, šteri je srečno rešo last mestne občine, zeleno klop iz mestnega parka.

V predobi sta spala „verna“, Repnik na stoli, gospodična Rozalka na stolci pri telefonu. Njeni, kak zemljarjavi vlasje, so ležali na stoli, kak kūpček zemle v krtovinj

Naš namen te tjeden. Te priestni tjeden dovršijo vrednik naših Novin 60 leta svoje starosti. Prosijo vas, da do 14. oktobra vsaki den zmolite za njih edno zdravo Marijo, naj ostanejo pravi dühovnik po želi Srca Jezušovoga i do njemi vskidar na vekšo tolažbo. V teh dnevaj so se potegnoli v samoto, da opravijo dühovne vaje.

Delo je iskalo na borzi dela v Soboti od 11 do 20 septembra 13 moškov i 27 žensk.

Dober tanač proti griži. Prvo, ka naj držimo, da nas ne napadne griža, je spunjanje doktorskih predpisov. Ne dejmo premasne ali preveč začnjene hrane, pazimo, da se v želodec i čreva ne prehladimo, sad dejmo samo kuhanoga, ogiblmo se slin i blata v griži trpečega betežnika, njegovo blato i rečke polejmo z pogašenim vapnom, predvsem pa odkrijmo grižo včasi zdravniki. To je telovna pomoč. Je pa tudi duševna. Zgodovina nam svedoči, da so verni krščeniki v takših i spodobnih nevolj iskali pri Bogu pomoč i samo po toj pomoči je pomagala, je hasnila zdravniška pomoč. Pa nači niti biti ne more, ve je i zdravnika i zdravilo stvoro Bog, naš najbolji Oča. Naj to božo pomoč dobimo, vam tanačivamo sledče. Naročite si do novoga leta Novine, šterih namen je tolažiti Srce Jezušovo i za njihovo razširjenje molite vsaki den edno Zdravo Marijo. Do novoga leta koštajo samo 6 Din. To včinite vi, Novine pa vsaki tjeden dajo opraviti za vas edno sv. mešo v te namen, da Vas dobo Srce Jezušovo reši griže i ozdravi od griže. Naročitev Novin i molitev za njihovo razširjenje je samo tanač, ne zapoved. Vüpamo se pa v smilnosti Srca Jezušovoga, da je jako dober tanač.

G. Bistrica. Griža se naprej širi. Dvanajset so jih znova odpelali v bolnico, nekaj jih je pa vmrlo v njej.

Gde je tū dūšnavest? „Poročevalce“ Slov. Gosdodara trdi, ka je to laž, ka smo mi pisali, ka je najmre Hozjan Ignac ne dobo smrtnonevarne rane, nego samo tisto je istina, ka on piše. Mi smo ne samo gučali z ranjenim nego ga vidili na deli i celo še rane poglednoli. Po tistem, ka je bio v soboto ranjen 8 sept. na drugi den v nedelo je seo na biciklin, v pondelek je pa šo redno na delo. Povejte boži ljudje, jeli pa more teško, smrtnonevarno ranjeni človek to napraviti? Mi smo lepo mirno opomenoli poročevalca, naj vendar istino poroča, ar za neistino bo strašen odgovor davao Bogi, kajti ž njov šli sovrašto, jemle poštenje i dela spako. Pa na te naše lübezni pune reči se obregne na nas i piše, da je laž, ka mi trdim. A to svojo laž pa sam prizna, gda piše: „pozneje pa je res stal in pokazalo

Rečnika je prijela gizdavost predpostavljenih, mrrmrao je:

— Lepi red mamo na mestnom policijskem komisariatu. Dežurni spi. Mi siromaški stražniki, pa naj stojimo na cesti...

Dveri je skrbno zakleno, potrkao pri vsemogochomu komisari i vstopo.

— Šenta, tudi ti spiš...?

Streseo je komisara:

— Gospod komisar... gospod komisar...!

— Skoči v severno ledeno morje,

— je slišao v odgovor.

Ne mogeo i ne šeo vörvati svojim vüjam. Ešče bole je stroso komisara:

— Gospod doktor, veletavina...!

— Ne, veleslovina, vi ste velesol, je odgovarjalo speče telo.

Rečnika primejo strašni čemer, on pa komisara, ga zdigne, strese i palik posadi na divan:

— Zbudit se vendar, klop iz mestnoga parka so vkradnoli!

Komisar zajecala:

— Što?

Stražnik Rečnik se postavi po vojaško i raportira:

— Stao sem na straži v Mošnjičkovo vulici. V poltemi sem zagledao dve sumlivi osebi, mahala sta v smer proti Cankarjevo. Spoznau sem, ka neseta klop mestne občine. Zakričao sem: stoj! — ali onadva sta nesla

Naša kralevska dvojica v Sofiji.

Nj. Veličanstvo kralj i Nj. Vel. kralica sta obiskala preminoči tjeden Sofijo, glavno mesto Bolgarije, kje sta ostala tri dni. Kda sta prišla, jiva je sprejela 150 jezero lüdi broječa vnožina, šteria jiva je prisrčno pozdravljala v z cvetjom okrašenoj Bolgarskoj prestolici. To da je naša kraljevska dvojica obiskala Bolgarijo, ma velki pomen za mednarodni i ibalkanski mir. Z kakšov radostjov ilübeznostjov je bolgarski narod sprejel našega kralja i kralicu, z takšnjiva je tudi obsipao, gda sta se v nedelo, 30. sept. ločila Sofije.

Bolgarski kralj Boris je z etimi rečmi pozdravo našega kralja:

Vaše Veličanstvo!

Jako sam srečen, ka se mi nudi prilika, da vidim Vaša Veličanstva v prestolici Bolgarske i da Vas lehko v svojoj sredini pozdravim z najprisrčnejšov zdravicov.

Z iskrenov radostjov smo dočakali te visiki obisk, šteri je novi izraz želesa našiva dva naroda, da se nadaljuje v dühl medsebojnega zavüpanja, iskrenosti i prisrčnosti tak srečno vpostavljeni odnošaji, šteri služijo njüvomi dobromi sosedstvi, plemenskim vezem i njihovim višjim interesom. Jaz i bolgarski narod znava, ka je ta plemenita žela vzeta iz srca Vašeg Veličanstva, vrednoga i modroga voditela usode svojega naroda. Zato vidim v Vašoj vzvišenoj osebi žarkoga i prizadevnega pobornika ideje sporazuma i prijateljskoga sodelovanja med obeoma bratskima narodima.

V popolnom skladi s čüstvi bolgarskoga naroda Vas zagotavlam, da bo te obisk Vašega Veličanstva, šteri je novi dragocen prispevek k naprom Jugoslavije i Bolgarske za okrepitev mednarodnoga i balkanskoga mira, globoko odjekno pri nas, ar bo okrepc vero, da bo zblizanje med našima državama uspelo i da bo pospešilo njihov razvoj i mirni napredok.

se je, da rane niso bile smrtno nevarne". To ga maš! Mi, ar smo isto trdili, ka on tū priznava, lažemo, on pa istino piše, gde to more popravljati. Ste vidli gda sveta kaj takšega? V oči nam meče, ka prej "M. Krajine" i "Domovine" ne napadamo, nego samo Slov. Gospodara. Znova laži. Slov. Gospodara nikdar ne napadamo, nego samo poročevalca laž i ga opominamo, ne pa napadamo, naj istino piše. Potem bi poročevalec mogo šteti v 19. številki Novin, kak smo napadali neko laž M. Krajine. Zato je znova laž, ka M. Krajine ne napadnemo zavolo laži. Od Domovine ne pišemo nikdar, ar je ne poznamo, pa je tudi neščemo poznati. Če poročevalci najde laž v njej i v M. Krajini, zakaj pa to ne napiše v Slov. Gospo-

dale. Ostalo že itak znate, gospod komisar...

— "Znam", je bliskalo proti človeki, šteri je ne mogeo razmiti, zakaj tak strašno saga ta reč, ka — "znam".

Ešče bole debelo je gledao, kda vidi: komisar vstane, popravi zmečkano obleko, odpre vrata, potem se premisli i njemi naroči, naj "pozove gospode" sem... Policij zagrimi:

— Lopova, naprej!

Grmeo je, kak tisti stražnik, šteri je včeraj dobo novo zvezdo i zdaj bi rad pokazao, ka nekaj zna.

Mlada gospodiča vstopita, pozdravita... Komisar tudi:

— Klanjam se, palik na policiji?

Zlatko vlüdno:

— Sami vidite, gospod doktor.

— Zakaj nesta povedala policiji što sta?

Kazimir se je zdirao:

— Mislite, ka naj je pusto do reči? Probala sva opravičilo, ali gospod stražnik je bio nestren. "Kuš, muči, jezik za zobni!" je bliskao i grmeo proti nama.

Komisar je pogledao stražnika:

— Ka povete k tomu?

— Vsi lopovi se izgovarjajo.

Zlatko je razžaljeno segeo v mes:

— To se pravi, da naj mate za lopova?

Rečnik je grmeo, mahao s pesnicov okoli dijakov:

— Kaj te briga, kaj mislim jaz?

Osvedočen, da bodo ti naši skupni naporji omogočili srečno bodočnost dva tak bližnjiva i sorodniva naroda, zdignem kupico na čast i zdravje Vašega Veličanstva, Njenoga Veličanstva kralice i Vzvišenoga kralevskega doma z najlepšimi želami za srečo jugoslovanskega naroda i za napredek kralevine Jugoslavije!

Včasi nato se je zdigno

Nj. Vel. kralj Aleksander i je odgovor Nj. Vel. cari Borisi.

Vaše Veličanstvo!

Srečen sam, ka se mi je ponudila prilika, da s kralicov obiščem Vajima Veličanstva i prestolnico Bolgarske.

Iskreno delim zadovolstva, šteroča čuti Vaše Veličanstvo zavolo našega ponovnoga sestanka. Te sestanke je prirodni izraz naše i našiva dva sorodniva naroda želes, da nadaljujemo v medsebojnem zavüpanji i naklonjenosti tak srečno začeto dobo tistih odnošajov, šteri so vsikdar najbolše odgovarjali dobro pojmovanim i pravilnim obojestranskim interesom.

Delec osvedočenje jugoslovanskoga naroda vem, da je ta žela najšla v Vašem Veličanstvu, vrednimi i modromi voditeli svojega naroda, svojega zvišenoga pobornika i vernoga delavca na hasek i srečo našiva bratskiva naroda.

Z vztrajnim delom po toj poti bota Bolgarska i Jugoslavija okreplili mednarodni i balkanski mir, pojačali bodeta smiseo mednarodnoga sodelovanja i omogočita svojima narodoma miren i napreden razvoj pri popolnem poštovanju i zavüpanji drugih narodov.

Za prisčni i sijajen sprejem, ki ga je Vaše Veličanstvo z bolgarskim narodom priredilo kralici i meni i ki me je globoko geno, se Vam najtopolej zahvaljujem i zdignem čašo na čast i zdravje Vašega Veličanstva, Njenoga Veličanstvo kralice i zvišenoga kraleskoga doma z najlepšimi želami

dari med svoje članke? To je njegova sveta dužnost. Nazadnje pravi, ka več nede odgovarjao. Verjemo. Nede, ar nemre. Tak se glasijo te njegove onemogle reči, kak tistoga, šteri se je metao i vseli spodkar prišo. Te je etak pravo: *Več se ne bom metao s tebov, ar sam ali vsikdar spodkar ali si ti vsikdar zgoraj*". Ar je vsaki, ki piše v liste, voditev tistih, ki čejo te liste, se mora zbudit pitanje, gde se teliko laži piše: *Gde je tū dūšnavest*.

Lendava. Preiskava zavolo našeravanoga napada na tükashnje dühovnike se nadaljuje, kak čujemo. Uspeh bomo pravočasno objavili.

Genterovci. Pri nas se je vršila veselica, na šteroj je nekak dao samo "csárdase" igrati. Zatogavolo je prišlo do nekšega plüsskanja.

Uradna oseba misli kaj šče, fakin pa tudi svoje. Jezik za zobe!

Komisar je prekino prerekanje:

— Gospoda, vzemita prosim svojo klop pa idita domo. — Potem se je obrno proti stražniku: — Te dedec bo meo opravilo z menov.

Dijaka odneseta klop, komisar pa začne bežati po prostornoj sobi, kak miška v pasti. Rad bi spao i zdaj glej, njegovi slabo vzgojeni lüdje njemi ne dajo mirüj... Zakado se je v že zbganoga policija:

— Vi... vi... znate ka ste vi?

Ne slon, ne povodni konj, ne žirafa, ne velika vüharica: vi ste dosta več!

Policaj se je odmikao stopaj do stopaja; na konci je vudro z glavov v steno.

— Znate, kak se imenuje največka gora v našoj državi?

Policaj je jeclao:

— Znam, ponizno javlam, je 2.769 metrov visoka...

— Tak velik osel ste vi z 9.672 metrov dugimi vüjami. Razmitte? Vütro ob desetih na — rapport! Bom te že navčo, sirovina, kak se more ravnat s poštenimi meščani.

Po toj soldačkoj predgi se je vrgeo gospod komisar na divan i v drugom hipu zaspao.

Policaj pa gleda...

Za njegovo glavo je bilo preveč, kaj je vido i slišao. Skoro pijano se je spravo iz pisarne i celo noč mislo

za srečo bolgarskoga naroda i za napredok kralevine Bolgarije!

V samostani Rili so se obdržali važni razgovori med bolgarskim kralom Borisom, našim kralom i bolgarskimi i jugoslovanskimi državniki. Ti razgovori, šteri so se nanašali na pitanja obeh držav, kak tudi na pitanja njihovog skupnega sodelovanja, so se končali v popolnoj iskrenosti, zavüpanji i prijateljskom razpoloženji.

Ministri so z zadovolstvom ugotovili, ka so nedavno sklenjene veterinarske konvencije i trgovinska pogodba obrodile odlične sade, ka dopušča vüpanje, ka se bodo med Jugoslavijov i Bolgarijov razvili najtesnejši gospodarski stiki.

Ka bi se gospodarski stiki med obema sosednjima državama ešče bol pospešili i okreplili, so ministri sklenili, ka trebe v najkračšem časi odpreti nove prehodne točke na meji i to edno točko severno, dveh točk pa jüžno od linije Caribrod—Dragoman. Na podlagi tega se obedve stranki obvezeta izdati vse potrebne ukrepe za vreditev cest na področji teh novih prehodov.

Ministri so dale soglašali v tom, ka trbe izdavanje potnih listov ešče bole poenostaviti i tak olajšati promet i stike med Bolgari i Jugoslovani, ka še bole pospeši prijateljske i prisrčne vezi med obema narodoma.

Želeč, ka bi se okreplili tudi gospodarske stike med obema bratskima i sosednjima narodoma, so ministri sklenili, naj se brez odlašanja povči finančna stran pitanja od zdržljitve bolgarskih i jugoslovanskih železniških prog severno i jüžno od črte Caribrod—Dragoman, posebno pri Vidini i Negotini i pri Gruševi i Kumanovom.

Ministri so končno podčrtali, ka trbe kempre izdati potrebne odloke za okrepitev kulturnih stikov med obema narodoma, ki sta si tak bližnja eden držomi i ki že leta dni ne nehati iskreno i sama od sebe kazati svoja skupna i bratska čuvstva.

Zgubo se je eden bankaš (listica) med Mostjom i Dugov vesov. Zavolo važnih dokumentov prosimo, da ga pošteni najdite iz

Renkovci. Nabiratelima nahajajočima se v Severnoj Ameriki v Bridg deporti kak našima domačinoma i to Horvat Bari rojenoj Čiček, ino Draskovič Ani, rojenoj Ferčak, se tem potom mi občani najlepše zahvaljujemo za dobrodružnost pri pobiranji milodarov za zidanje naše kapele prsv. Srca Ježušovoga, i Srca Marijinoga, štere milodare smo z velikim veseljem sprejeli v zneski din. 3600. Kapela je že dograjena in slovesno blagoslovlena, pa se v njoj vrši služba boža. Vsem darovnikom in posebno pa še nabiratelima teh milodarov izrekamo mi občani prisrčni Bog plačaj, i želemo naj Vas tam v dalnjih tujini blagoslovi Presv. Srce Ježušovo, Marija kralica vseh src pa naj Vam izprosi milost pri svojem lumbom Sini, da se ednok vrneta v svojo rojstno domovino, gde z nami skupno počastita Presv. Srce Ježušovo.

Dobrotlica Doma sv. Frančiška mrtva. V Črensovcih je umrla Virag Treza, Radoščka, šter je zapuštila štiri mladoletne dece. Trpela je na srci. Dokeč je mož ešče poslao kaj domo iz Amerike, si je postavila gor skromno, a čisto hižičko i vredila svoje siromaško gospodarstvo. Bila je tako smilenega srca, čeravno sirota, je dala več let sporedoma 100 Din. za Dom sv. Frančiška. Gda se je kakši pov pobirao, je vseli nasipala veliko košaro. Sirota je bila i oča sirot njej je obilno plačao smilenost z smilnostoj.

Črensovci. Posvetila se je Suci Ježušovom 30. sept. hiša Cigan Ivana, dobrega krščanskoga moža, ki trpi na želodčnom raki. Obred posvetitve so opravili g. Zadravec Matjaš, plebanoš. — V šoli se delajo i dovršavajo nova, moderna i v zdravstvenom pogledu odgovarajoča stranšča. — Dva dobrija soseda i političniva prijatela sta se tak svadila, ka so jiva komaj tikvi zmirile. Preci debela je priletela ednomi na nos, tū vdarila gor pečat kravni i bojni je bio konec. Pečat pa ostao na nosi kak glasnik: Ostanite mirni pri domaćem ploti pa lübite se!

Hotiza. Cerkvena oblast nam je dodelila g. Bejek Janoša, črensovskoga kaplana, da bi bili naš dühovnik. A na zvolo njim le nehala, če šejo priti i če g. Zadravec plebanoš privolijo. Mi bi prav lepo prosili oba gospoda, da privolita, ve g. Zadravec znajo, da je na Hotizi, gde so več let v najlepšem miru preživel, ne slabo. Ne bojte se nas, pridite!

Delavci za dom sirot. Červek Geza i Vidonja Janoš sta z Francije poslala vsaki 33-75 Din. na Dom sv. Frančiška. — Bog povrni.

V pojasnilo! V "Sloveniji", 21. septembra 1934, M. Kokolj ščista pravilno poroča, da so Vogri naše "dedke" imenovali Vende, njih krajino pa Vandalitia, Tótság, Vendség Vend vidék. Pač pa nej pravilen sklep v opombi uredništva, da so s temi nazivi "Madžari po Koroško-nemškem receptu skušali uveljati naziranje, da ne gre pri slovenskem delu nekdanje Madžarske za slovensko zemljo, am-

pak da prebiva tam neki poseben narod, slovenstvu tuj." To pa zato ne, ar so se prebivalci sami tudi imenujvali Vende, kda je pa pri njih poznej prevladao naziv Sloven, je istoga sprejela tudi uradna štatistika. Vend vidék pomeni doslovno Slovenska Krajina, zato smo mi za naziv Slovenska Krajina, ne Prekmurje.

Lendava. Č. g. kaplan Daniel Halas so se vrnoli iz bolezenskoga dopusta i so nastopili svojo službo.

Vtiski iz Konnersrentha. Spisal Dr. Karel Kašper. Poslovenil Janez Oblak, Mohorjeva, Celje. Od Konnersreutha se je nekda preci čelo v našem časopisu, tudi nekaj znanstvenih razprav je izšlo. Naslednja kniga nam bole obširno poroča od stvari. Značilna je zveza med tremi Terezijami: med svetnicov 16. stoletja iz Avile, med s. Trezicov Deteta Ježušov i med tov trpinkov iz Konnersreutha; velke duše, ženske ali moške, se pač sikdar najdejo. Dogodek sam je glasen glas vsem, naj potrplivo nosimo svoje križe, vej je Najnedužnejši noso grozno teški križ za nas. Pisatev knige, praški nadškof, je za te slovenski prevod, ki teče tako gladko, napisao poseben predgovor.

Lendavske-gorice. V lendavskij goraj se je v soboto večer pripetila žalostna novica. Nekši pojeb, šteri je pred kratkim prišeo iz voze, je smekno Raj Marka iz Lendave. Ranjenca so odpelali v Čakovc v špitaj.

Bratva je povečini minula. Povje preci dober i vino bo tudi boše od lanskoga.

Novi list. Vršijo se pogajanja za dvatjedenski list v Slov. krajini. Za njim stojita poleg narodnoga poslance, g. Hajdinjak Antona, akademika gg. Kranjec Mihal z V. Polane i Čačinovič z Rakičana. List bo financirao, tak se čuje, g. Hartner, veleposestnik.

Kak se zavarje herbija, dota pri Karitas? Na priliko sledeče: 29 letni oča še zagotoviti novorojenimi deteti izplačilo gotove šume. Odloči se, da bo v te namen mesečno plačujo pri "Karitas" 20 Din. Karitas njemi zagotovi, da bo pri tom plačili za 20 let deteti izplačala 5610 Din. Če bi očo vrnro že prle, na priliko že po nekaj mesecih zavarvanja, bi po njegovoj smrti ne trbalo več plačuvati prispevkov, Karitas pa bi vseeno izplačala za 20 let celo zavarvano šumo. Če bi se oča ponesrečo, bi izplačala zavarvano šumo dvakrat: prvič taki ob smrti i drugič pri poteki. V slučaju, da pa dete merje pred potekom zavarvanja, imenuje oča za dediča drugega dete. Ali ne to ugodno? Kempre se obrnite na vodstvo Karitas v Maribori, Orožnova ul. 8, ali na uredništvo Novin v Črensovcih, ali na domačega zastopnika Karitas.

Novine so narasle za komadov: 4 v Franciji, 1 v Soboti, 1 Lendavi, 3 v Žičkih, 2 Fokovcih, skupno za 11 komadov. — Uprava.

Pretreslivi prizori na ladji "Morro Castle".

Newyorški listi davajo največje priznanje kapetani Warmi i njegovim oficirom, šteri so ostali verni morji i so ostali na krovu nesrečne ladje "Morro Castle", dokeč se je ne potopila. Po pripovedavanji živočih je edna čupora potnikov, ki je bila obkoljena že z plameni, sprejela blagoslov mladoga dühovnika, prle kak se je vrgla v morje.

Gvant iz glazvine.

Na Angleškom so začeli izdelavati gwant iz glazvine. Glazvino raztopijo, jo spomočov dobrnih cevi s pihanjom i brizganjem razprši i sprede v tenke nitke. Takše blago je močno, zračno i zdravo. — Po leti je oblika hladna po zimi pa topla, ar steklo slabo prevaža toploto. V Sheffeldi je komisija pregledala prve izdelke steklene oblike i se je jako zadovoljivo i pohvalno izrazila.

OD NAŠIH V TÜJINI.

Dvajstiletica. 30. septembra so obdržali v Betlehemi Pa lepo svečanost. Proslavili so dostojno dvajstiletico obstoja Marijine družbe v toj fari. Ustanovili so jo pred 20 leti preč. g. Anselm Murn. (Am. Slov. Glas.)

Pozdrav pošilajo iz Francije: Červek Geza i Vidonja Janoš. Naznanjata, da liste redno dobivata, sta ž njimi tako zadovoljiva, posebno njima je na hasek evangelium, ar francuski predge ne razmita. Višek naročnina 33-75 Din vsaki pokloni na Dom sv. Frančiška. — Kralj Agnež iz Žičkov pozdravlja svoje domače, prijatele, prijatelice. Vsem žele obilnoga božega blagoslova. Istotak pozdravlja črenovske domače i kumo, pa vrednika Novin. Naznanja, ka je z veselim crcom sprejela naše liste. Evangelium i predga sta njoj na veliko radost, ar k meši more samo na velke svetke.

Zdravstvo.

Proti kašli. Vzemi s tremi prsti saho žejfekovo listje i ga polej v šalici s pol litrom vroče vode. To prepedi, dodeni tri žlice meda i dobro zmešaj. To zdravilo se jemle večkrat dnevno i vsikdar toplo.

Želeni krči. Gda nastopijo želeni krči, se vzeme edna žlica koniorača i se prekuha na mleki 5-10 minut. To se te da piti betežniki tak vroče, kak vroče more le prenesti. Za malo časa neče meo več krčov.

Ne moreš zaspasti. Često so vzrok betega mrzle noge. Zato je dobro postaviti v posteo k nogam toplo cige, šteri je zamotani v krpo ali pa vrečico s toplim pesikom. Priporočajo tudi spiti pred spanjom šalico tople župe ali še bolše je spiti šalico mlačnoga mleka. Što pa duže trpi od tega betega, mora iti k doktori.

Zdravilna vrednost bezovca (zobovca). Bezovec i zobovec je kako poznani, ali se na žalost v zdravstvi ne rabi tak pogosto, kak bi se lehko. Ves je zdravilen. Koren, skučen i kuhan na vodi, je dober proti začetkom vodenoga betega. Skorja se nastruje i zmeša s toplim oljom, pa tak zmenja bolečine i vtekline. Cvetje skuhano kak čaj, je dobro zdravilo proti prehladi i mrzlici. Sad je dober za lekar, a sahi je dober proti griži. Listje kuhano v mleki čisti krv i želodec.

PREKOSNICE.

Prob a. Gospod Tulpenbaum trgovec kolonialnoga blaga je šteo zavoj kave prek meje prenesti brezi carine. "Poskusimo!" pravi i napravi dva vednakiva zavaja. V eden zavoj dene kavo, v drugoga pa živoga zavca. Gda je na meji prišeo carinik, da pregledne potniško prtlago, pita Tulpenbaum, ka nese. On pravi: "Tú je zavec, a v drugom zavoji je njegova hrana." "Pa zakaj vozite vi s sebov zavca?"

"Pa kda drugi vozijo sebov pse, jaz lehko vozim zavca?" "Odprite". Gda vidi carinik v drugom zaboji kavo, pita: "Ali je to hrana za zavca? Pa zavec ne je kave?" Tulpenbaum razkena zakriči: "Ka?" ne je kavé? Zavec nešče kave? Te pa naj pogine!" Gda je bujo. Tak se je rešo kaštige Tulpenbaum.

Gospodarstvo.

Hrana za krave, štere dojimo.

Vsakši napredni gospodar mora paziti, kakšo hrano davle svojo živini, a posebno kravam, ki se dojijo.

Te krave trbe tak hraniti, da dajo one mleko iz hrane, ne pa ka do samo debele. Gda napajamo, moramo dati čisto i postano vodo. Hladna voda ne vpliva dobro na količino mleka.

Brezletnost včel.

Večkrat vidi rojar pred svojim vinjakom, ka včele hodijo po zemli se pa ta, se probajo zdignoti v let s petrotami i skakanjem, a nazadnje ostanejo na zemli i poginejo. Pri to navadno opazujemo, da cvete vrba i modruš.

To je brezletnost i je notašnj beteg, šteroga povzroča slaba krma to je med i cvetni prah ali pa če drugga sploj včele nemrejo dobiti zavolo slaboga vremena, jesenska zaloga pa njim je zmenkala.

Profesor Gürn i še mnogi drugi veščaki pa trdijo, ka te beteg povzroča bacil zigomicetes, šteroga so najšli na zadnjem deli včel betežnih na brezletnosti. Kak je do zdaj dognano, se te bacil razmnožuje v lepom, sūhom vremeni v kakši zamazani i vlažni kotaj. Kak pa pride močno deževno vreme, pa brezletnost mine. Včelam, štere so že zbetetale na brezletnosti, se več ne da pomagati. Če pa zapazimo brezletnost, morami taki dober, zdrav med z vodov razredčiti, i v njega pomešati cvetni prah i ga dati včelam.

Poleg brezletnosti, štero povzroča bacil ali slaba krma, postanejo včele tudi brezletne, od prevelikoga mraza, ali če so se preveč napile meda ali pa od utrujenosti. Zadnje zapazimo posebno v tako dobroj paši. Takša brezletnost pa ne spada k betegi. Zavolo mraza odrevenele včele rojar pobere i je ogreje i nato same odletijo na svoj dom. Utrijene pa si malo odpočijejo i taki odzdravijo. Takša brezletnost se v najkrajšem časi sama odzdravi.

Cene. Nega sprememb.

Vreme. Spremenljivo.

Pošta.

Plej Ignac, Cne de la Champenoise, Francija. Novine Bogdan Ivana so prisile nazaj. Prosim, naznanite nam njegov novi naslov! — **Zrim Jožef, Martinje 20.** Penezi vzel leta 1931, spadajo pod "Kmečko zaščito", čeravno so prepričeni kak dug banki. — **Friščič Irma, Saumeray, Francija.** Prosim, razložite nam, na kaj vse ste poslali penize. — **Horvat Števana žena, Trnje.** Novine, štere smo poslali na možinjin naslov v Francijo, ki si nam ga dala, so prisile nazaj. Prinesi nam pravoga.

Važno za delavce v Franciji! Francosko društvo za emigracijo v Zagrebi je izdalо slovensko-francoski francosko-slovar, šteri obsegajo 184 strani i prek 5000 reči. Slovar je prirejen tak, da se zlejka pravilno čte i piše. Vsaki delavec, šteri že maju z fransko, se lejko s pomočjem toga slovara hitro nauči pravilno gučati i pisati.

Znano je, da našim delavcom v Franciji dela največ težav neznanje jezika. S tem slovarom bo to olajšano.

Domači, ki mate delavce v Franciji, ne pozabite na to i pripravljajte ga svojim. Košta samo 12 Din., poština 1-50 Din. Penize se naj naprej pošlje na Zastopstvo Francoskega društva v Murski Soboti.

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantnej. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

ŠVAJCAR

pošten in marljiv, ki mora dnevno predelati 200 l mleka v maslo in ceneni sir, molziti 20 krav, nadzorovati 2 kravarja, strokovno voditi svinjerejo s pomočjo 2 delavcev, se sprejme. Ponudbe s zahtevki na:

Hartner, Gornja Lendava

Na Hotizi je k odaji izdelovanje cementnih izdelkov.

Ascherl, Dolnja Lendava.

Novine stanejo do novoga leta 6 Din.